

"Laiks"
60.(1689.) nr.

215.

Badoties vai tievinaties?

1966.g. 27.

M su dien s, kad ik pa laikam prese vār las t rstu br -
din jumus, lai audis sarg s no b stamas aptaukošan s, dauds
k rt izn k dzird t k dus sak m, ka nu b šot j s k badoties.
Vel citi l dz g situ cija run , ka b šot j s k gav t. bet
daži Zviedrijas latvieši s kuši, pec zviedru valodas parau-
ga, run t par bant šanu.

Par Šiem v rdiem jipiebilst, ka parasti katru no tiem sa-
prot cit d noz m . Badoties - tas ir (piespiesti vai lab-
pr t gi) ilgstoši b t t d st vokl , ka organisms gan sa em
bar bu, bet ne pien c g daudzum ; t parast s sekas ir pa-
st v gs izsalkums un miesas audu izdilšana. Ja par k du sa-
ka, ka vi š mirst bad , tad ar to parasti saprot ilgstošu un
piespiestu badošanos, bada st vokli, kas var beigties ar g
bada n vi. Gav šana var tikt saprasta vair k s noz mes. Gā-
v t var t , ka (reli isku vai k du citu mot vu de) zin mū
laiku atturas no k diem dieniem, piem., ne d gā u, sviestu
u.tml., tan pat laik lietojot pietiekami daudz cit da rak-
stura bar bas. Cit noz m par gav šanu sauc piln gu attur -
šanas no šanas, piem., sekojot k diem bazn cas priekšrak-
stiem, protest jōt pret kaut ko ar bada streiku u.tml. Par
gav šanu dažk rt, vair k gan pa jokam, sauc ar k du maz k
vai vair k slaic gu attur šanoš no vel kaut k cita, piem.
no p p šanas, k ršu sp l s u.c.

No zviedru valodas p r emtie v rdi bant t un bant šana
noz mē vel ko citu: attur šanoš no k dam ziņ m m uzturvie-
l m ar skaidri apzin tu nol kū samazin t, vismaz aptur t
nevajadz gu tauku uzkr šanos organisma. Izsalkums turpretim
parasti tiek piln gi apmierin ts, gan tikai ar maz k satur -
gu bar bu.

M su valod š dai lieku tauku samazin šanas apz m šānai
labi noder k ds v rds, kas paties b sen jau paz stams:
tievin ties (skat. K.M lenbacha v rdn cas papildin jumu 2.
sej. 688. lapp., kur tieši sniegts noz mes skaidrojums:
"slaido l niju g t" | sal dz. ar š s v rdn cas 4. s j. 215.
lapp., kur min tš Latvju Dain s (7054.nr.) uzejamais v rds
tievin t. Paz stami ar v rdi patievin t (-ties), patievin -
šana (-n s), patievin jums. Par k du cilv ku, kāš attur gai
šanas dē k uvis p rak slaidis un kalsns, var tu sač t, ka
vi š sevi p rak notievin jis, satievinajis, iztievin jis
resp. p r k notievin jies.